

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah.
Velja za vse leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 6.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 128. — ŠTEV. 128.

NEW YORK, TUESDAY, JUNE 1, 1920. — TOREK, 1. JUNIJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

DEBS V OBLEKI JETNIKA JE SPREJEL NOMINACIJO ZA PREDSEDNIKA

V DRŽAVNI JETNIŠNICI V ATLANTI SO OBVESTILI EVGENA DEBSA, DA JE BIL NOMINIRAN PREDSEDNIKOM SOCIJALISTIČNE STRANKE. ON PRVI, DA JE ŠE VEDNO BOLJŠEVIK.

Atlanta, Ga., 31. maja. — Obleden v jetniško uniformo iz enakomernega modrega stikana, ki je stopila na mesto prejšnjih prog, je Evgen V. Debs, tekmo številnih let glavni predstavitelj socijalistične stranke v Ameriki, sprejel normalno obvestilo, da je bil zopet nominiran za predsedniško mesto Zdrženih držav. V skrbno pripravljem ter počasno izgovorjenem nagovoru je tudi sprejel čast, katero so mu poklonili njegovi tovariši.

To je bil prizor, ki je brez vsake primere v zgodovini ameriške politike, — da se namreč izroči nominacijo za predsedniško mesto človeku, ki je v ječi, ker je kršil postave tega naroda in kojega kazni bi glede časa dvakrat presegala termin, določen za predsedništvo. To je kandidat, ki ne bo mogel dejanski poseči v volilni boj in ki ne bo smel objavljati nikakih političnih sporočil.

Uradno obvestilo se je završilo v uradu wardena Zerbsta, pred veliko ječo, potem ko je prišel Debs na svetlo pred glavnim vhodom v ječo, kjer ga je čakala velika množica fotografov ter kinomoz. Tam je tudi Debs poljubil člane deputacije, ki so prišli, da ga obvestijo o nominaciji in tam je bil tudi šestkrat naslikan.

Ob devetih zjutraj se je družba pripeljala pred jetnišnico z avtomobili.

Warden Zerbst je člane komiteja obvestil, da lahko vidijo Debsa ter mu sporoče na formalen način vest o nominaciji. Vsi so bili dolgoletni prijatelji Debsa, čeprav ga niso videli izza časa, ko je bil obsojen ter poslan v ječo.

Formalna ceremonija predložitve nominacije se je vršila v uradu wardena v navzočnosti slednjega ter paznikov.

Mr. Oneal, eden izmed članov deputacije, se je dvignil ter prečital naslednji, vnaprej sestavljen nagovor:

— Tovariš Debs, v boju človeštva za oprostitev so naprej poslani kurirji pogostost govorniki z jetniških celic. V dolgem seznamu oprostitev se je dodalo k slavni vrsti tudi vaše ime. Zločin ene dobe postane emancipator v očeh potomcev. Sokrat, Krist, Bruno, Savonarola, Lovejoy in John Brown so šli po isti poti. Zgodovina bo sodila o vas, dragi tovariš, prav tako kot je sodila o njih.

— V uri strasti in avtokracije ste govorili tako kot so govorili oni. Brnili ste človeškega duha, ki ne pozna verig ter pravice, da se da prostega izraza svojemu mnenju. Vi posebjate najboljše ideale in tradicije v ameriški zgodovini ter upanja človeštva. Z nagajenjem, ki je preveč globoko, da bi bilo mogoče dati mu izraza z besedami, vam ponujamo v imenu socijalistov Zdrženih držav ter tisoč in tisoč drugih prostost ljubečih možkih in žensk, to nominacijo.

Ko je Mr. Oneal prenehal govoriti, je vstal Debs ter govoril na naslednji način, motreč pri tem en obraz za drugim:

— Mr. Oneal in tovariši, — je rekel, — razumeli boste, da ne morem vspešno sedaj položiti ter jetniških pravil objaviti formalnega sprejema časti, katero ste mi naklonili v imenu socijalistične stranke. Predno sprejem nominacijo, katero ste mi ravnokar ponudili, je mogoče primerno izpregovoriti par besed v pojasnilo vzrokov, ki so me dovedli do tega, da sem dovolil uporabljati moje ime delegatom na konvenciji v zvezi s kandidaturom za predsedniško mesto v Zdrženih državah.

Nato je s kratkimi besedami orisal svoje prejšnje kandidature ter rekel, da je primerno sprejeti nominacijo sedaj, da se tem potom spriznani številne nasprotujoče si elemente v stranki sami.

— Vedno sem bil radikalec, — je rekel, — in še nikdar bolj kot sem sedaj. Nikdar se nisem bal biti preveč radikalen, pač pa sem se bal postati preveč konservativen. V socijalistični stranki je opaziti tendenco, da postane preje stranka politikov kot pa stranka delavcev. Temu je treba napraviti konec. Mi nismo v politiki, da bi zavzeli urade, temveč da dosežemo industrijalno emancipacijo delavskega razreda.

— Predno sem prišel služiti tukaj svojo kazen, sem imel več nagovorov, v katerih sem podpiral rusko revolucijo, o kateri domnevam, da pomenja največji posamezni uspeh v zgodovini človeštva. Rekel sem, da sem boljševeč tersem bil takrat prepričan o tem prav tako kot sem sedaj. Jaz nisem mislil, da sem ruski boljševeč v Ameriki, vendar pa sem se boril v Ameriki za isto stvar, za katero se bore v Rusiji.

— Diktatorstvo proletarijata je enostavno izraz, katerega je sovražno časopisje porabilo proti nam. Mi nasprotujemo diktatorstvu katerekoli vrste. Mi se zavzemamo za prostost in enake pravice za vse.

— Jaz se vedno zavzemam za rusko revolucijo ter mislim, da bi jo moral podpirati z vsemi svojimi silami. Z vsem svojim sremem se zahvaljujem za čast, katero ste mi naklonili. Mogoče ne bom v stanu pridružiti se vam v kampanji, vendar pa bodite prepričani, da bo moj duh dihal skozi te železne ovire tako, da bodo tovariši vedeli, da bije moje srce z njihovimi sreči.

— Vzdržati se moramo vsake kritike v tej kampanji. Žalostjo sem čital pred kratkim govor nekega tovariša, v katerem je napadel kongres. Jaz ne bom nikogar napadel, jaz jih občudujem, ker vem, da so prav tako odkritosrčni v svojem stališču kot smo mi v svojem. Napake pa je najti na obeh straneh.

Ekstremisti so me napadli kot izdajalca. Jaz jih ne bom napadel. Mi lahko ustvarimo združeno stranko, vendar pa ne moremo storiti tega, s tem da kritiziramo one, ki ne soglašajo z nami.

Ko je Debs končal svoj govor, so ga vsi navdušeno še enkrat pozdravili. Nato pa so pričeli navzoči razpravljati o notranji politiki socijalistične stranke.

ARGENTINA P RESTAVLJENJA

Parnik "ARGENTINA", ki bi bil imel odpluti 5. junija, je postavljen na 19. junija.

Vsi oni potniki, katerim smo naznanili, da smo jih vpisali za ta parnik, naj tedaj pridejo v New York ne kasneje kot 15. junija.

Frank Sakser.

ŠOLSKI OTROCI ŠTRAJKAJO.

V Orpingtonu na Angleškem so zastavljali šolski otroci, ker je šolska oblast odstavila njim jako priljubljenega učitelja.

SPOR MED MEHIKO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI

Senatni preiskovalni odbor priporoča vojaško akcijo. — Mehika mora izpremeniti ustavo.

Washington, D. C., 31. maja. V imenu senatnega pododborja, ki preiskuje položaj v Mehiki je poslal danes senator Fall daljše poročilo senatnemu odboru za zunanje zadeve.

Poročilo pravi, da se zaenkrat še ne sme priznati mehiške vlade. Vlada bo šele tedaj priznana, ko bo izpremenila ustavo iz leta 1917. Če pa tega Mehika ne bo hotela storiti, bodo nastopile Zdržene države z orožjem proti nji.

Ker noče mehiška vlada napraviti miru v deželi, priporoča pododbor, naj odide v Mehiko potrebn število vojakov, ki naj bi vzdrževali zvezo med glavnim mestom in vsemi pristanišči.

Vlada guvernerja de la Huerte ne bo toliko časa priznana, dokler ne bo odobril mehiški narod njegove izvolitve in dokler ne bo njegova vlada pokazala, da je pripravljena zadostiti vsem obveznostim, katere ji nalagajo razne pogodbe.

Odbor je sprejel poročilo senatorja ter izjavil, da ga bo predložil senatni seji.

OD PETORICE ŠTIRJE SO JE- TIČNI.

Tirana, Albanija, 28. maja. — V Albaniji je 300,000 jetniških oseb, Osemdeset od sto od vsega prebivalstva ima jetiko. Kljub vsemu svežemu zraku in enostavnemu načinu življenja v Albaniji se vendar strašno nezdruje stanovanjske razmere in nemarne navade pri jedi in pijači povzročile to zlo.

CABRERO SO ZAPRLI.

San Salvadore, Salvador, 31. maja. — Na povelje Carlosa Herrera, revolucionarnega voditelja, je bil aretiran Estrada Cabrera, bivši guverner republike Guatemale.

BOLEZEN BIVŠE KAJZERICE.

Doorn, Holandska, 31. maja. — Zdravstveno stanje bivše nemške cesarice se je začelo obracati nekoliko na boljše. Kljub temu ji pa srčna hiba povzroča velike bolečine. Zdravnik je zaupal, da ne sme hoditi, ampak da jo morajo prenašati v posebnem stolu.

DUNAJSKI KABINET SE JE ZAČEL MAJATI

Stranke se nikakor ne morejo zediniti glede važnih vprašanj. — Ultimatum krščanskih socijalcev.

Dunaj, Avstrija, 31. maja. — List "Morgen" prerokuje, da bo šele tekom tedna padel kabinet, ker se stranke nikakor ne morejo sporazumeti glede najvažnejših vprašanj.

Danes se je začela tukaj konvencija delavskih svetov. To bo najbrže še povspestilo krizo.

Dunaj, Avstrija, 20. maja. — Ministrsko krizo so povzročili zastopniki strank, ki trdno vstrajajo pri svojih zahtevah. Krščanski socijalci so poslali vladi ultimatum.

Socijalni demokrati in pristasi skrajne levice zahtevajo takojšnjo odstopitev koalicijskega kabineta ter razpis novih volitev.

ODKLONJENA PROŠNJA ITA- LIJE.

Pariz, Francija, 30. maja. — Danes zvečer se je tukaj objavilo, da sta se Anglija in Francija dogovorili, da odklonita prošnjo Italije za predložitev konference v Spa in da bo italijanska vlada takoj obveščena o tem koraku dveh glavnih zaveznikov.

Glasi se nadalje, da bodo zavezniški najbrž ugodili prošnji Turčije, da naj se termin, tekom katerega mora Turčija sprejeti mirovno pogodbo, preloži do 11. julija. Turčija je ravnokar izročila glavnim zaveznikom silam tozadevno prošnjo.

HUSZAR BO PRIŠEL V ZDRU- ŽENE DRŽAVE.

Budimpešta, Ogrsko, 29. maja. — Danes je bilo tukaj objavljeno, da se bo v najkrajšem času podal v Zdržene države bivši ministrijski predsednik Huszar, kjer bo nabiral prostovoljne prispevke za madžarske vojničke, ki se še vedno nahajajo v Rusiji.

Odkar je bila uničena Kolčakova armada, se ni moglo ničesar izvedeti o madžarskih jetnikih, ki se nahajajo nekje ob Bajkalskem jezeru.

Uprava državnih monopolov je poverila vse proizvajanje tobaka dvema tvornicama v državi, ker stare srbske tvornice niso morejo prenašati v posebnem stolu.

TURŠKA ARTILERIJA OBSTRELJUJE KARAGAČ

Zadnji Francozi so zapustili okoličino Drinopolja. — Železniška postaja ni bila poškodovana.

Carigrad, Turčija, 30. maja. — Turška artilerija je danes obstreljevala Karagač, predmetstje Drinopolja, ki se nahaja na bregu reke Marice. Kot znano, se nahajajo v Karagaču grške čete.

Veliko izstrelkov je padlo na kolodvor, ki je pa ostal slučajno nepoškodovan.

V okolici mesta se je vršilo več manjših spopadov med Grki in Turki.

Šestdeset milj severozapadno od Drinopolja se je zbralo ob reki Marici desetisoč Bolgarov, ki so dosedaj pripadali raznim roparskim bandam.

Turški poveljnik v Drinopolju, Jafar Tayzer, je naznanil, da se njegovi vojaki ne bodo borili v nobenem traskem mestu, dokler se bodo v njem nahajali francoski vojaki.

Malo pred obstreljevanjem Karagača so odšli iz mesta trije francoski polki.

Pariz, Francija, 31. maja. — Neka francoska kolona je zavzela mesto Antab v Siriji. Francoške čete so naletele pri Kilisu na močan odpor, toda po par ur trajajočem boju so poglnele sovražnika v beg.

V boju je baje padlo 1200 Turkov.

Francoska vlada ni dobila nobenega podrobnega sporočila o tem spopadu.

VARANT ZA ARETACIJO KA- ROLYIJA.

Budimpešta, Madžarsko, 31. maja. — Poveljnik vojaškega sodišča je izdal zaporno povelje za Karolyija, bivšega provizoričnega predsednika Madžarske.

Obdolžen je umora ter agitacije proti državi brambi.

SOVJETSKA MISLIJA NA KI- TAJSKO.

London, Anglija, 30. maja. — Neka ruska sovjetska mislija, ki se nahaja na poti na Kitajsko, je dospela v Kuru. Mislija se bo pogajala glede trgovskih in diplomatičnih odnošajev.

VAŽNA ODLOČITEV GLEDE JUGOSLOV. POŠTE

POŠTNI URAD V NEW YORKU JE OBJAVIL NAZNANILO, KI SE TIČE POŠILJANJA GOTOVEGA DENARJA V JUGOSLAVIJO. — PREPOVEDANO POŠILJANJE.

Newyorški poštni urad je objavil naslednje:

— Belgrajski poštni urad je objavil, da so prepovedane denarne pošiljke v obliki bankovcev (papirnatega denarja) ali pa v kovancem denarju s pošto v vsa ozemlja kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev (v Jugoslavijo), tako v navadnih kot registriranih pisnih. Zadnji čas je že bil, da se je storilo ta korak, kajti ševilni rojaki so pošiljali gotov denar v domnevi, da bodo ljudje v starem kraju ta denar dejanski dobili.

V nekaterih slučajih je denar res prišel v roke naslovljenega, a v pretežni večini slučajev pa se je denar po poti "izgubil" in škodo so moral isevreda trpeti oni, ki so bili tako nesposobni, da so pošiljali gotov denar v navadnih ali registriranih pisnih.

Sedaj pa je prepovedano tako pošiljanje in to naj vzamejo na znanje vsi, ki so mogoče nameravali poslati denar na ta način.)

JUGOSLOVANI BODO NAPADLI D'ANNUNZIA

Ponoreli pesnik hoče zavzeti Sušak. — Jugoslovani se bodo poslužili zadnjega orožja.

BERLINSKI POVELJNIKI SO ZNOVA PRISEGLI

Prisegli so, da bodo ščitili ustavo šak. — Jugoslovani se bodo poslužili zadnjega orožja.

Dunaj, Avstrija, 31. maja. — V Belgradu je zavladalo veliko razburjenje, ker se je iz zanesljivega vira izvedelo, da namerava D'Annunzio zavzeti Sušak.

Jugoslovanska vlada je poslala v Rim oster protest ter odločno zahtevala od italijanske vlade, naj ji istočasno so bili razpuščeni tudi prostovoljski zbori. Tozadevno povelje je dal brambni minister Gessler.

Ženeva, Švica, 31. maja. — Iz Inomosta poročajo, da je D'Annunzio nevarno zboleel. Zdravniki so dognali, da ima hudo mrzlico. V zadnjem času je obolelo za isto boleznijo tudi več reških mornarjev.

Pesniku Reka ne zadostuje, ampak hoče imeti še nekaj več jugoslovanskega ozemlja.

V tem slučaju bo nastopila jugoslovanska vlada z orožjem.

ČRNOGORSKE BOLNIČARKE.

Podgorica, 28. maja. — Iz Belgrada je dospela sem Miss Rachel C. Torrance, znana med Amerikanci pod imenom "Florence Nightingale of the Balkans", Miss Torrance, ki ima že pet let vojne službe in je Assistant Chief Nurse ameriškega Rdečega križa, da razširja svoje delovanje tudi na Črno goro in Albanijo in ustanovi la šole za izšolanje bolničark izmed domačinov teh dveh dežel.

Poklic bolničarke je nepoznan na Balkanu. Radi tega je ena izmed glavnih nalog Ameriškega Rdečega križa, da podučijo domačinke in žene o oskrbovanju bolnikov in otrok. Upa se, da tudi po odhodu Amerikancev bo pristojna vlada nadaljevala te bolničarske šole.

Berlin, Nemčija, 31. maja. — Poveljniki berlinske okrajne garnizije so prišli danes v brambno ministrstvo ter prisegli, da bodo s svojimi zbori ščitili ustavo proti vsakemu napadu, ki naj bi prišel z leve ali z desne strani. Istočasno so bili razpuščeni tudi prostovoljski zbori. Tozadevno povelje je dal brambni minister Gessler.

Vsak, kdor bi poskušal vzdrževati take organizacije, bi bil kaznovan s petletnim zaporom. Obstaja le še Doberitz brigada, ki je pa skozinskoz lojalna ter na strani vlade.

SOCIJALISTI HOČEJO IZPRE- MENITI DANSKO V REPU- BLIKO.

Kodanj, Dansko, 31. maja. — Socijalisti, druga največja stranka v danskem državnem zboru bodo predlagali par amandmentov k danski ustavi.

Po njihovem mnenju naj bi postala Danska republika, vladal naj bi ji državni zbor, katerega predsednik bi bil obenem tudi predsednik republike.

Sedaj je v Albaniji in Črno gori nad 100 ameriških bolničark Rdečega križa in pomožnih provizoričnih delavk. Hodijo od vasi do vasi, obiščejo bolnike in trpine in se že dosegle ogromno izboljšanje običnega zdravlja.

Tekom dobe desetih tednov so te ameriške deklice, ki potujejo na konju po tamošnjem gorovju, obiskale in oskrbele 33,197 oseb bolnikov in otrok. Upa se, da tudi po odhodu Amerikancev bo pristojna vlada nadaljevala te bolničarske šole.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušnim in premožnim tvežnikom; kako bo pa malim reizkušnim začetnikom mogoče izpolniti svoje temeljne obljube, je veliko vprašanje.

Nashe denarne pošiljke se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 kron \$ 3.15 1000 kron \$ 10.00
400 kron \$ 4.20 5000 kron \$ 50.00
500 kron \$ 5.25 10000 kron \$ 100.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi; z drugimi besedami, označene cene so podvržene izpremembi brez nadaljnjega naznanila.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TURKKA FRANK SAKSER,
32 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

Published by
LOUIS BENEŠ, Editor
 100 West 42nd Street, New York City, N. Y.
 "Glas Naroda" is published every day except on Sundays and public holidays.
 Price of the paper is 10 cents per copy.
 Single copies 10 cents.
 Subscriptions: 1 year \$1.00, 6 months \$0.50, 3 months \$0.25.
 Advertising rates on application.

GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 Published by
LOUIS BENEŠ, Editor
 100 West 42nd Street, New York City, N. Y.
 "Glas Naroda" is published every day except on Sundays and public holidays.
 Price of the paper is 10 cents per copy.
 Single copies 10 cents.
 Subscriptions: 1 year \$1.00, 6 months \$0.50, 3 months \$0.25.
 Advertising rates on application.

Clemenceau-jev načrt o mački in miši

Kot poročajo neki ameriški poročevalci iz Pariza je Clemenceau zelo užaljen, ker se bo sedaj izmuznila zmaga glede neskončne vojne odškodnine, o kateri je domneval, da jo je izvojeval na mirovni konferenci po boju, ki je trajal tri tedne. On odobrava resignacijo Poincaréja kot predsednika reparacijske komisije na temelju, da je bil "strmoglavljen" francoski načrt ali sistem. Francoski sistem je bil zelo sličen slavni "mačka in miš" politiki, katere so se posluževale angleške oblasti v njih prvotnem postopanju s sufragetkami ter pozneje tudi v svojem postopanju z Irci.

Nemčiji naj bi se dovolilo opomoči se toliko, da bi bila v stanu plačati takoj izdatno svoto kot neposredno odškodnino. Ko bi se zadostno opomogla, da bi lahko plačala več, bi težka kosa zavezništva padla nanjo in plačati bi morala še več. Njena prosperiteta naj bi služila le koristim njenih premagancev, nikdar na njenim lastnim koristim. Kar se tiče nemškega naroda samega, naj bi bil grenak kruh, omočen s solzami dosti dober zanj.

Odškodnine padejo najtežje na slabe ter škodujejo nedolžnim prav tako kot krivcem. Nemški narod pa se je pregrešil proti civilizaciji in niti Anglija, niti Združene države niso protestirale proti naložitvi odškodnine, ki naj bi poleg občutne kazni tudi popravila nekaj škode, katero so povzročili nemški vojaki.

V teh neskončnih odškodninah pa tiči velika dušeslovna napaka.

Ljudje na bodo hoteli delati brez upanja, ali vsaj ne bodo delali dosti trdo ter dosegli dosti; Nemčija ne bo izvalila nikakih jajc, dokler se ji ne pusti v gnezdu porcelanasto jajce. Ona mora biti v stanu ozirati se v tej generaciji proti rehabilitaciji in povratku prosperitete. Natančno določena odškodnina bi jo usposobljala, da olajša svoje breme s pomočjo trdega in neumornega dela. Vspričo brezskone vojne odškodnine pa si s pomočjo vsake kapljice znoja pripori le pravico delati še trše in plačevati še več.

Dr. Dillon in drugi opazovalci nam pripovedujejo, da je bil cilj Clemenceauja ne dobiti od Nemčije vojno odškodnino, temveč zdrobiti Nemčijo. Neskončna svota vojne odškodnine bi moglo dosega ta cilj. Če se pa hoče doseči plačanje vojne odškodnine in mir, potem je za Evropo in svet v splošnem dobro, da je bil načrt Clemenceauja poražen.

Gospodje Madžari.

Na Madžarskem so iz sebe. Vrhovni svet je namreč kratkoma odločil vse njih protipredloge, zavrnili revizije mej in jim poslal vse preje kot vladno spremno pismo. To je seveda hudo, hudo tem bolj, ker so bili gospodje v Pešti prepričani o nasprotnem, kajti da bi se smelo tudi z grobi — in sicer madžarskimi — postopati kot z navadnimi zemljani — to gre več mistično pojmovane njih nezabljenosti domisljivosti. Rajni Tisza je še sredi poletja 1918, ko je že silila voda pri vseh razpokah v ladjo, izjavil z ozirom na Čehe: "Če misli gospod Stanek, da se bo pogajal kdaj z nami egal a l'egal — ma lahko pustimo za trenotek to bujno fantazijo". In ta fantazija je sedaj prekoračila realnost.

Da bi se rešili posledice svojega poraza, so napeli Madžari v času od poloma do danes vse sile, tako da so nadirli v tem celo Nemčijo. Še je obstajala dvojna monarhija in je bil Andrassy celo njen zunanji minister, ko je Karoly nenadoma pretrgal vse vezi z Avstrijo in odpoklical čete z bojišča. Madžari so že vedeli, zakaj je to storil ravno Karoly. Karoly je že pred vojno koketiral z zapadnimi državami in Rusijo, med vojno je bil dolgo časa interniran v Franciji — torej kakor nalašč, da pokaže Madžarska, da je delala avstrijsko politiko le par mož a la Andrassy, ki sedi še zdaj na Dunaju, ljudstvo pa je bilo vedno z entento in je to tudi pokazalo sedaj, ko se mu je ponudila prilika. In Karoly se je odpeljal v Belgrad, kjer se je sestel s francoskim generalom d'Esperayem. A general ni poznal nič sentimentalnosti, ampak je odgovoril grofu, da bo morala nositi Madžarska posledice poraza. Ker je spodletel ta načrt, so se vrgli na drugega.

V Pešti so vedeli, kako antipatijo ima entento do boljševizma, in ni bilo neupravičeno domnevanje, da se bodo sodniki v Parizu nekoliko prestrašili, če naredijo novo izdajo te posebnosti na Madžarskem, torej precej bližje Parizu nego je Moskva. Rečeno, storjeno. Kakega ali kakih očetov sin je bil ta peštanski boljševizem, se je videlo takoj v tem, da je smatral za svojo glavno nalogo — vojno proti Čehoslovaki zavoljo Slovaške. Da so se tudi doma malo obesali, je pri madžarskem karakterju samoobsegi umljivo. Vendar so kmalu uvideli, da je efekt izostal, in jim je prišla rumunska invazija sam po prav. S tem je bilo konec temu ali onemu vendarle neprijetnega boljševizma in oligarhije je dobila nov adut, da ga izigra pred entento, če: pogledajte, kak važen narod smo, mi bomo žarišče miru v srednji Evropi, mi smo hitro naredili konec boljševizmu. In v Parizu so poslali grofa Apponyja, v jugoslovanski Banat pa — boljševike....

Mi nič boljše ni bilo tudi sedaj. Apponyjevi argumenti, da je madžarski narod najbolj kulturen v srednji Evropi in da se ne sme ranjati, kar je držalo nasilje tisoč let skupaj, so naleteli na gluha ušesa. Prvi hip so izjavili, da ne podpisujejo nikdar tega nasilja, zdaj pa so se premislili in se skrili za moralno in zgodovino, ki jih bo maščevala in združila zopet vse dežele svetotežfanske krone. Tukaj se zopet bližajo Nemški Avstriji, saj izjavlja n. pr. Rihard Kralik, da je bil glavni namen te vojne, da se zdrobi ruska sila, ki je ogrožala Evropo. Začasnji raspad Avstrije, ki bo v kratkem vstala v vsem svojem sijaju, je v primeri s tem — bagatela. Pustimo obema njih lepe sanje — nekaj mora slovesk imeti.

Da pa se ne bodo zadovoljili Madžari z lepa s sedanjem položajem, je gotovo. Preveč jim je v tradiciji njih nekdanja veličina in v krvi gospodstvalščevost. Kako so znali izrabiti n. pr. leta 1848, da so pokazali svetu Slovence kot reakcionarce in opore absolutizma, sebe pa ko tuoprednjake, dasi je tičalo za vsem čisto kaj drugega. In v to bajko so na zapadu dejanski vrjeli. Ali je bil to res boj madžarskega naroda za svobodo? Bil je boj madžarskih grofov proti dvoru in v ta boj so vpregli nevedni narod. In da je igrala Madžarska tako vlogo v dvojni monarhiji, se mora pač zahvaliti svojemu plemstvu, ki res ni ungaljo takega lakajstva kot avstrijsko, a izrabljalo narod prav tako, če ne še bolj v svoje namene. In delalo bo tudi dalje na isti način. Vendar je danes obdana Madžarska tako od sovražnikov, da je upati, da bodo ostale sanje grofov — pač samo sanje, četudi še tako lepe....

Dopisi

Johnstown, Pa.

Hrvatsko pevsko društvo "Rodoljub" bo v soboto 10. julija obhajalo 10letnico svojega obstanka v novi Hrvatski dvorani na Broad St. v Cambria City. Te proslave se vdeležijo kot gostje gl. predsednik Zveze Jugoslovanskih Pevskih Društev Mr. Primož Kogoj iz Clevelanda ter slovensko pevsko društvo iz Moxhama in hrvatsko pevsko društvo "Strossmayer" iz Youngstowna, Ohio.

Mr. Kogoj, ki je poznan kot nadarjen glasbenik, bo imel slavnostni govor. Odlično mesto pri celi prireditvi bo imel tudi prvi predsednik "Rodoljuba", Mr. Juraj Brašić, ki je bil tudi ustanovnik društva.

Pevovalja društva "Rodoljub" Mr. Teodor Rendessy bo vodil skupne zборе. Kakor se zatrjuje, je Mr. Rendessy sestavil izborni program za ta večer.

Poleg pevskih društev bo sodelovalo tudi tamburaško društvo iz Bolivarja pod vodstvom mladega in zelo nadarjenega tamburaškega učitelja ter glavnega tajnika Zveze Jugoslovanskih Pevskih Društev, Mr. Jos. Dupin-a.

Poročevalci.

San Francisco, Cal.

Delavske razmere so kot bi rekli: "ta boljše niso, ta slabše pa so", kajti, kot znano, traja stavka in v tujakih ladjedelnih od 1. oktobra lanskega leta. Takrat bi namreč morala priti nova lestevica v veljavo, kot so namreč že družbe dovolile, a so potem umaknile. Tako nekako kot je rekel Ribničar: "še sem obljubil, pa dal ne bom". In to je šlo samo za borih 8 centov na uro več plače. Pa tisto sicer kapitalistov tako ne boli, pač pa imajo glavni namen delavske organizacije uničiti. Oni ne marajo več pripoznati takimenovan "closed shop", pač pa hočejo imeti, kot sedaj imenujejo, "american plan". Sedaj obratujejo s skelbi že od decembra lanskega leta. Družbe sicer trdijo, da imajo dovolj delavcev, v tujakih listih pa oglašajo, da rabijo samo neizučene delavce, medtem ko vsakdo ve, da navadnih delavcev imajo več kot preveč, ampak manjka, in kar je glavno, izučenih delavcev. At po drugih krajih Združenih držav zelo oglašajo za izučene delavce. Tukajšnja or-

ganizacija mizantistov se trdno drži ter bo vztrajala do končne zmage. Tudi tukajšnji Slovenci oziroma naš "slovenski hrib" se trdno drži, razen ene propalce, ki je sicer neoznjen, na opravlja to srmočno delo. Večina Slovencev kakor tudi drugih si je poiskalo rajši drugje dela, kot da bi si vtisnili pečet skelb.

Pred kratkim je tukaj umrl rojak Anton Muc, doma z Dolenjskega, in sicer za proletarsko boleznijo, takozvano rudarsko jetiko. Pokojnik je bil vr mladenič ter v najljepši dobi 34 let. Spadal je k ameriškemu društvu "Eagle", kakor tudi k neki zavarovalni družbi. Brat pokojnega je umrl pred dvema leti ravno za isto boleznijo.

Prohibicijo tudi tu obentimo. "sicer malo, malo pa tudi ne". Kolikor je bolj "skrbnih", vsi so si še lansko leto zaloge napolnili, a kar nas je pa bolj zanikernih, smo pa suhi, da bi se sami Sahari smilili. Da ni "moonshinerja" varno v žepu nositi, naj priča sledeči dogodek, ki se je pred kratkim tu dogodil. Bistvo oke postave je zapazilo v žepu nekega Iree steklenico žganja. Drugi dan, ko je bil poklican pred sodnika, je s solznimi očmi zatrjeval svojo nedolžnost. Rekel je, da mu je njegov prijatelj nevarno zbolel in je zahteval blagoslovljene vode.

"In šel sem v Old Saint Mary's Church k odnotnemu župniku. Župnik mi je v resnici dal blagoslovljene vode. In potem veste, your honor..." "Yes, yes, go on", mu reče sodnik. Iree nadaljuje v trdem irskem narečju: "Ko sem prišel na Market cesto, mi je pa nekdo skrivaj zamenil žganje za blagoslovljeno vodo".

Neki tukajšnji list je pripomnil, da bi omenjeni Iree moral dobiti prvo nagrado za izgovor si izmisliti.

Jaz pa mislim, da ga neki naš tukajšnji rojak še "bita" za izgovoriti se. Bilo je nekoč na društveni seji in na vrsto pride razgovor o pogrebu umrlega člana. Več članov se izgovarja, da jim ni bilo mogoče vdeležiti se pogreba iz gotovih vzrokov, kot delo itd. Neki rojak pa pravi: "Jaz bi se bil vdeležil pogreba, če bi bil vedel, da je pokojni res umrl."

Lahko noč! J. B.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

V soboto 22. maja se je vršil pogreb pokojne Magdalene Valtar, stanujoče na Holmes Avenue. Družbe slovenske cerkve v Collinwoodu. Pogreb se ni dokončal, pač pa bo krsta čakala v kapeli na pokopališču sv. Pavla, dokler ne dosepejo še dve hčeri in en sin iz stare domovine, da vidijo svojo mater, predno jo za vselej zakrije ameriška zemlja. Otroci so se podali na ladjo v Trstu že 5. maja in se jih pričakuje vsak čas. Tukaj pa žaluje za materjo šest otrok v starosti 9—26 let. Pokojna je bila stara 51 let in je trpela hude bolezni nad leto dni. Sedaj pa je rešena trpljenja in uživa mir na onem svetu.

Družini Birtič je umrla hčerka Marija, stara 12 let, stanujoča na Schade Ave. Pogreb se je vršil v ponedeljek 24. maja.

Staršem Velkovrh v Collinwoodu je umrl sinček Toni, star 8 mesecev.

V Lakewood bolnišnico je bil odpeljan rojak John Žalič, 1180 E. 61. St.

V Warrensville bolnišnico je bil odpeljan Štefan Pečkovšek iz 61. ceste.

Ivana Robas iz Promer Ave. je bila odpeljana v mestno bolnico. Zopet je dobilo 56 Slovencev

državljanske papirje. Prihodnji mesec (junij) bo dobilo nadaljnjih 75 Slovencev državljanske papirje. Vse kaže, da do 15. septembra, ko se vrši zadnje zaslišanje za državljanstvo pred volitvami, bo dve tretini naših slovenskih proslavce postalo državljanov.

Joliet, Ill.

\$200 denarne kazni in \$25 stroškov je moral plačati v okrajnem sodišču Math. Hibler, ki je bil v zvezi z onimi žganjekuhli, kateri so bili prijeti pred nekoliko dnevi. Ker se je obotavljal zadnjič, je moral plačati še takrat \$10 kazni in nekaj stroškov, zdaj ga pa čaka še čikaški "suhaški" zvezni zastopnik, ki pride v kratkem časa sep, da mu še on izprazni mošnjček, ako je še kaj ovekna v njem. V Hiblerjevi kleti pod njegovo grocerijsko prodajalno so baje našli večjo zalogo rožin in drugih predmetov, kateri so lastnika izdali za "munšajnerja".

Prav dobro znajo odirati naše "munšajnerje" po raznih postajah njih križevskega pota. Najprvo jih obkolijo na policijski postaji, potem jih prav do krvi ogulijo v njegovih sodiških, nato v okroženem in nazadnje še v zveznih krogih. Ko je zadnja postaja dovr-

Jugoslavija iredenta.

Na Reko.

V nedeljo 11. aprila je bila v Dubrovniku javna skupščina, kateri je predsedoval upravitelj Jadranske banke Gjiivić. Obrazložil je nevarnost, ki preti Jugoslaviji zaradi dileme: Skader ali Reka. Za njim sta govorila dr. Ljubo Pitarević in dr. Ljubo Leontić. Ki je naglašal, da moramo odbiti danajski dar Skader (Sentari) mesto v severni Albaniji. Ne smemo biti tlačitelji onih, ki se tudi sami bore za svojo neodvisnost in svobodo. V imenu dubrovniških žen je govorila profesorica Perić-Kaninikova (f). Socijalist dr. Vukasović je poudarjal, da ne smemo slediti Italijanom na imperijalističnem potu. Gospa Siljakova iz Sarajeva je pozvala ženstvo: Ako bi hotela usoda, da bi morali žrtvovati Reko, tedaj naj jugoslovanska mati ob zibelki otroka ne prestane peti pesmi o Reki, kakor srbska majka ni prenehala peti pesmi o Kosovem, dokler ni izpla. Po govoru profesorja Lovričevića je predsednik shoda prečital resolucijo, ki so jo sprejeli z viharnim odobravanjem in katera zahteva od vladnih krogov, naj nikdar ne popuste v reskem vprašanju.

V nedeljo 11. aprila je bila v Sarajevu velika manifestacija za Reko. Na skupščini je govorilo več govornikov. Zbrani poslušaleci so burno protestirali proti italijanskemu imperijalizmu. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se naglašalo naše pravo na Reko.

Reški avtonomisti proti D'Annunziju.

Na Reki krožijo manifesti, v katerih se zahteva odstranitev D'Annunzija in njegovih legionarjev, obdolžujoč D'Annunzija paktiranja z boljševiki. Znanilni pristasi imajo tajne sestanke in se množijo čedalje bolj. V njihovem taboru je velika večina Rečanov. Avtonomisti so odposlali Nittiju brzojavko, v kateri ga svarijo, da naj se ne pogaja z odposlanstvom "Consiglia nazionale". Glede poročnika Viktorja Vanzo, ki trdi, da je bil odposlan v Pariz s posebnimi D'Annunziovimi pooblastili, je izdalo poveljstvo komunik, v katerem dementira tozadevne časopisne vesti, češ, da bil poročnik Vanzo disciplinarno izključen iz prostovoljske armade.

Kakor Italijanom pod Avstrijo.

Tržakca "Edinost" je priobčila pred kratkim polemiken članek, v katerem pobija italijanska izvajanja o slovenskih "pretiranih" zahtevah. Italijani se delé v dva tabora. Eni zahtevajo od Slovanov, da bi pripadli Italiji, asimilacijo, drugi bi nekaj dovolili, ali ne dosti, ker označajo že čisto navadne zahteve za pretiranje Slovanov, ki bi bili pod Italijo, zahtevajo popolno zaščito manjšin, kateri je pritril tudi Italija, in življenje, vredno kulturnega naroda. Na koncu pravi "Edinost": "Zaključimo s kratko pa lapidarno izjavo. Tukajšnji Jugoslovani, če bodo priklonjeni k Italiji, bodo srečni, če jih bo Italija tako zatirala, kakor je Avstrija zatirala Italijane v narodnem in jezikovnem pogledu." Ako se jim, bo tako godilo, kakor Italijanom pod Avstrijo, bodo zadovoljni, seveda, ako sploh pripadejo Italiji.

Kdo si je izbral boljše del?

Pred mnogimi leti se je sklenilo v Trstu mala družba italijanske "iredentistične mladine", ki so kovali naklepe zoper Avstrijo.

šena, pa jih pošljejo v temnico. Tako se je zgodilo onim, ki so bili te dni zasačeni v svoji žganjarni. Eden drugega so izdali in vsi so potem šli po križevski poti od ene do druge postaje. Dokler so čutili pri njih zadnji vinar kakršnekolik vrednosti, niso izpustili, temveč so jih tresli do gole kosti. Najboljše je imeti pamet, pa postave, dasi krivične, spolnimo in ubogajmo, dokler so pravomočne.

Chicago, Ill.

Rojaku Krizničniku je umrl sinček Frank. Pokopan je bil dne 20. maja.

Umrl je John Hajnrihar, 44 let star, doma iz Sele na Gorenjskem. Pogreb se je vršil 24. maja iz cerkve sv. Štefana. Tukaj zapuščila družino, ženo in več otrok.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.

Predsednik: MIHAEL ROVANSKI, Box 176, El. Box 251, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108, Fair Avenue, Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHER, My. Minnesota.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, My. Minnesota.
 Blagajnik nepriznanih partiz: LOUIS COSTELLO, Salda, Colo.

Vrhovni Zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadorniki.

JOHN GOUZE, Ely, Minnesota.
 ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M. So. Chicago, Ill.
 IVAN VABOGA, 5126 Natrons Alley, Pittsburgh, Pa.

Furadniki.

GREGOR J. PORENTA, Box 176, El. Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minnesota.
 JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

Furadniki.

JOHN PLAUTZ Jr., 432-7th Ave., Os. Innet, Mich.
 JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
 MATT. POGORELO, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.

Zdravniški Odbor.

RUDOLF PERDAN, 9028 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
 FRANK SKRABEC, 464 Washington St., Denver, Colo.
 GREGOR HREŠČAK, 407 E. 25th Ave., Johnstown, Pa.
 Jednotno glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tiskajo se uradnih mdev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prisilne naj se pošiljajo na predsednika poretne odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obličen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvič. v blagajni ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnih je izplačila že nad poldrugi milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskem oddelku. Družna Jednota se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Trgovski promet

Čehoslovške z Jugoslavije je za Jugoslavijo aktiven. Izvoz iz Češke v Jugoslavijo je prve polletje 1919 znašal 41 milijonov kron, uvoz iz Jugoslavije pa 54 milijonov 800 tisoč kron.

Prekop od Donave do Soluna.

Kakor znano, se bavi vlada že dalje časa z gradbo prekopa od Donave do Soluna. Prekop gre od Morave do Kumanova v Vardar pri Velesu in v Egejsko morje pri Solunu. Dolgosti je 600 kilometrov, pristanišče bo 65.

Razveljavljeni mandati komuniztov.

Dne 29. aprila je vlada izročila poverjeniku za mesto Zareb na redbo, s katero se razveljavljajo mandati vseh 20 komunističnih mestnih svetovalec ter mandata dr. Hinkovića in Bukšega, to pa raditega, ker so položili imenovani svetovalci prisego s pridržkom, kar pa po zakonu ni dopuščeno. Nadalje pravi naredba, da je izvolitev Svetozarja Delića za župana neveljavna, ker je bil njegov mandat razveljavljen; vlada je županske posle poverila bankemu svetniku dr. Dragutinu Tončiču. Zaradi tega pozivlja vlada poverjenika, naj skliče sejo mestnega sveta, na kateri se bo vršila izvolitev župana in podžupana. Namesto županikov, katerih mandati so bili razveljavljeni, stopijo po vrsti oni, ki so na listi.

Reformno svečeništvo in demokratska stranka.

Glasilo reformnega klera "Preporod" priobčuje notico "Osvrt na naert programa demokratske stranke" in pravi med drugim: "Ta načrt zahteva, da se zakonito poskrbi za to, da se ohrani in oču v verski mir. Zaraditega je demokratska stranka protivna zlorabi vere v politične svrhe in strankarski grupaciji po verski pripadnosti. Dasi smo mnenja, da v principu ne more obstojati svoboda vesti in dogmatske ravnopravnosti med verami, vendar

K tej družbi je spadal slovenski mladenič Oberdank, a tudi mladi Jud, ki je nosil neko nemško ime, a se je pozneje prekrstil v Barzilaj. Takratni cesar Frane Jožef je obiskal Trst, družba italijanskih mladeničev je naredila proti njemu zaroto. Iz Italije so dobili bombe, Oberdank je šel po njo v Krmin, a so ga takoj pri meji zalotili z bombami; kdo ga je izdal, se ne ve. Oberdank je bil obsojen in je postal italijanski narodni junak, Barzilaj je zbežal v Italijo, delal sijajno kariero ter postal italijanski senator in prvi minister "neodrešenih krajev". Torej: Oberdank in Barzilaj, dva italijanska narodna junaka; prvi je dobil posmrtno slavo, drugi pa v življenju slavo in prijetno življenje. Na vsak način si je Jud izbral boljše del....

sprejemamo ti dve zahtevi z ozirom na posebne razmere v naši kraljevini, kakor tudi zahtevo, naj se politične stranke ne grupirajo na konfesionalni podlagi." Ljubljanski "Slovenski Narod" k temu dostavlja: Kakor se zdi, se je reformno svečeništvo jelo polagoma odmakniti od strogo klerikalnega programa, ki ga je dosedaj pri nas zastopala vsa duhovščina. Ta preokret pozdravljamo, ker se bodo s tem znatno omilile politične borbe.

Polemika radi umirovljenja dr. Tučana.

Poverjenstvo za uk in bogocastje je umirilo profesorja dr. Tučana oddelnega predstojnika. Raditega se je vnela huda debata med "Riječjo SHS." "Novostmi" in "Aramer Tagblattem" na eni strani ter "Obzorom" in "Hrvatom" na drugi strani. Poverjenstvo za uk in bogocastje je izdalo komunik, v katerem pojasnjuje vzroke vpokojitve. Klerikalna "Narodna Politika" se postavlja na stališče, da nikakor ne morejo politični vzroki biti povod za umirovljenje.

Protiv Črnogorcev.

Iz Cetinja javljajo: Skoro po vsej Črnigori so se vršila protestna zborovanja proti Italiji. Na zborovanjih se je zahtevalo, da se Skadar združi z Jugoslavijo.

Poročil se je

v cerkvi sv. Voznesenja (Vnebohoda) v Beogradu dne 25. aprila v Ljubljani obče znani zdravnik dr. Pavel Avramović z gospo Vido Pogačnik-Verbić. Poročil ju je protoprezbiter Nikola Trifunović. Kot priči sta bila književnik in pisatelj Gjorgije Čirić, pesad. najor in Gjorgije Gjorgjević, arhitekt v stavbenem ministrstvu.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjem razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasledeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo- goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

50 lir		\$ 3.80
100 lir		\$ 7.20
300 lir		\$ 21.00
500 lir		\$ 35.00
1000 lir		\$ 70.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi; z drugimi besedami označene cene so podvržene izprememi brez nadaljnjega naznanila.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Tvrdis Frank Sakser
 82 Cortlandt St. New York.

Židovsko vprašanje v Jugoslaviji.

Ko je pred kratkim komite židovskih delegacij na mirovni konferenci predložil protest proti obsežnemu izgonu židov iz jugoslovanske države, se je moglo zbuditi mnenje, da gre tu za nekrvavi pogrom in je vsakogar, ki pozna jugoslovansko potrdljivost v verskih vprašanjih, presenetilo. Ali v tej obliki pritožba židov nikakor ne odgovarja dejstvu, ker je šlo pri tem le za odredbo ministrstva notranjih zadev, ki je podelilo večjim mestu pravico, da izžene vsude velike stanovanske bede vse podanike dosedaj sovražnih držav. Predvsem Zagreb se je te odredbe poslušal in je ukazal 1587 madžarskim, 776 nemško-avstrijskim in 47 nemškim podanikom, da zapuste mesto. Ta ukaz je hudo zadel posebno one, ki so že desetletja z vsem svojim bivali v hrvatskem glavnem mestu, vendar pa ni bilo dosedaj treba niti dvem tretinam zapustiti mesta, čeprav je večina teh židov. Vse to torej se ne dokazuje sovraštva do židov, temveč je dokument napačne socialne politike.

Klju btemu pa so morda mnogi videli v tem rešitev židovskega vprašanja v Jugoslaviji, v kolikor to sploh obstaja. Približno enajseto, prebiva na državnem teritoriju države Srbov, Hrvatov in Hrvatov in Slovencev okroglo 100.000 židov; od celokupnega prebivalstva 13 do 14 milijonov torej 0,7 do 0,8 na sto. Toda ne samo njih število, temveč tudi njih rojstvo, zgodovina in uloga je v posameznih pokrajinah različna. Ko je Iabela Katoliška izgnala iz Španije žide, so se mnogi teh židov naselili na Levantu, pa tudi v Srbiji in Bosni pod zaščito turškega polumeseca. Za časa osvobodilnih bojev začetkom 19. stoletja so žide mnogo pomagali s tem, da so dobavljali vojni material in živila iz Avstrije in čisto je knez Miloš v naslednjih desetletjih z uspehom apeliral na patriotizem bogatih židovskih rodbin. Po pravici in dolžnostih, se srbski žide niso razlikovali od drugega prebivalstva, ker so Srbi, ki so jih takrat še vedno prezirali kot zaničevano rajo turški mogoci, ignorirali ljudi druge vere in bista. Ali iz politično gospodarskih vzrokov, t. j. da zaradi v grškokatoliški svetu zaslonbe, je po nastopu druge dinastije leta 1842 Aleksander Karagjorgjevič omejil židovsko nastanitevno in lastniško pravo na Belgrad, in ravno ista trgovska zavist je leta 1861 prisilila vrnitve se Obrenoviče, da so to odredbo pustili še nadalje v veljavi. Politčna prava so židom ostala; lahko volili in bili tudi voljeni; med osmimi belgrajskimi poslanci velike skupščine je bil tudi en žid. Ker je berlinski kongres leta 1878 ukazal kneževini Srbiji, da prizna državljansko enakopravnost vsem veroizpovedanjem, so postali odslej žide, ki so bili prav redko naseljeni in ki jih je bilo po statistiki iz leta 1910 vsega skupaj 5997 (v Belgradu samem 4192) ne samo na papirju, temveč tudi dejansko Srbi med Srbi. Služili so državni kot uradniki in častniki in leta 1912 je bil belgrajski trgovec Mozes Abraham, ki je kot vojak 7. pešpolka v odločilnem trenutku bitke pri Kumanovu z zastavo v roki zadržal bežeče tovariše, da se zopet napadli, mnogo slavljen; ne morda čeprav ali ke rje bil žid, temveč le, ker se izkazal hrabrega srbskega vojnika-bojovnika.

Medtem ko je med Slovenci naseljenih komaj kakih 1000 židov, jih je, kakor navaja statistika iz leta 1910, na Hrvatskem in v Slavoniji 21.231, ki so se po večini priselili tja iz Avstrije in Madžarske in se še danes poslužujejo nemščine in madžarsčine kot običajnega in trgovskega jezika; mesto Osijek ima vsled izraza številnega življa bistveno nemški značaj, pa tudi Zagreb, ki je šel pred vojno 5000 židovskega prebivalstva, se ne zdi kot izključno hrvatsko mesto. Že ker so bili ti žide vsled svojih trgovskih zvez precej nagubeni k Dunaju in Budimpešti, so se v splošnem v zelo neznatni meri udeleževali v notranjem boju za nacionalno osvoboditev Hrvatske, čeprav njihovo razmerje do Hrvatov nikakor ne odgovarja enemu med nemškimi židi in Poljaki na Poznanjskem. Deloma so se asimilirali že pred vojno; dr. Josip Frank, ki je svoj čas igral v političnem življenju na Hrvatskem veliko ulogo, je rodom židovskega pokolenja in v novejšem času se je pričelo tudi izpreminjanje židovsko-nemških imen v "jugoslovanska". Sonnenschein se izpreminja v "Sunčič", Herzensteini, Freudenstein, Wettersteini v "Kamenice" in mnogo druga je povzročilo, ko se je gospod Hoehsinger prelevil v gospoda Sopraciča.

Ker pa so se v napovedvalni državi, kakršna je habsburška Hrvatska vedno bila — žide svobodno kretali na polju trgovine kot edinem torišču svojega udejstvovanja, ni bilo elementom, ki so si ed sicer ne ostre židovske mržnje mnogakog obetali, težko, naprtli na židovske rame vso krivdo za bedo dežele, verjenje z živili in odevstvom čeprav so v Jugoslaviji tudi mnogi drugi krogi močno nagubeni k gnilemu lenharstvu. Stranka, ki je urezana po dunajskih krščanskih socialnih, Hrvatska pučka stranka, je v zadnjih časih popolnoma po avstrijskem in nemškem vzoru pričela z antisemitskim bojem. Časopisje te stranke, ki, po sebi slabo in malopomenbno, naslanjač se na enako ukrojeno "Slovensko ljudsko stranko", dobi v novih moči, je iznašlo besedo "Judoslavija" in primerja "od blagostanja, komodnosti, luksusa in šampanjca pijano Judoslavijo" z lačno, ubožno in izkoriščano Jugoslavijo, patetično pred narodom in svari pred usodo Madžarske, ki je po njegovemu naziranjju propadla vsled židovskega vpliva — Judapest!

Za ostrejšo poburjano antisemitstvo pa je v Jugoslaviji sicer le malo pogojev, predvsem pa v Srbiji, ker ni zanj pravih tal, kakor bi bilo to n. pr. v slučaju, razvitejšega verskega in plemenskega naprotja; ko je bilo pred par meseci v Belgradu posvečeno poslopje "izraelitovskega nacionalnega društva" ob uradni navzočnosti zastopnikov ministrstva prosvete, je časopisje v blagotvornih člankih izrečno svarilo pred antisemitsko gonjo, ki se jo naj bi ne začelo. Ali ustanovitev jugoslovanske države, in čeprav so Srbi, Hrvati in Slovenci en narod, je našla širše mase za narodno edinstvo popolnoma neprimerni. V belgrajski "Politiki" je šele pred kratkim opozoril priznani zgodovinar Stanoje Stanojevič na dejstvo, ki je za življenje in razvoj mnogih naših sodržavljanov v osvobodnih pokrajinah te naše skupne države ne ljubijo in nasproti njej ne pokažejo prav nobenega nagnenja in ne izkazuje nobenega čista dolžnosti, s čemur pa še nikakor ni rečeno, da bi tem manjkala vsaka globlja državna zavest. K tem krogom, ki nove države kratkoma ne zanikajo, ki pa je to tudi ne priznajo z odločnostjo, temveč odgovarjajo na to le s komigom ramen, pripadajo v veliki večini — vsled svoje baje potentnejše nemške vzgoje in izobrazbe ali pa tudi iz drugih vzrokov — žide.

In v tem pravzaprav tudi obstoja prava nevarnost zanje, ker se morajo ravno s tem najbolj obsoditi pri onem delu Jugoslovanstva, ki se še sedaj veseli svoje bodočnosti in vsestranskega napredka. To dejstvo more torej židom otekočiti njih stališče v državi, in sicer v taki meri, ki gotovo ne bo niti njim, niti državi v dobro.

Zavist drugih dela nekatere ljudi bolj srečne kot pa njih lastna zadovoljnost.

Privlačne napake uplivaajo vedno bolj ustrajno kot pa nepri-
vlačne prednosti.

Približno edini prostor na svetu, kjer so razmere v resnici normalne, je Mehika.

ODPELJANA LEPTICA.

Sina nam kaže newyoriko lepoticu Mrs. Harris, ki je najela te dni na peti Ave. avtomobil ter naročila soferju, naj jo pelje domov. Nekaj časa je vozil proti domu, naenkrat je pa zavil v Central Park. V avtomobil je stopil neki elegantni možič, ki je lepoticu zavezal usta, da ni mogla kričati. Čisto slučajno se je pripetila nesreča. Avtomobil se je trešil ob neki drugi voz ter se prevrnil, na kar se je posrečilo lepoticu pobegniti.

Krvni psi na sledu morilca.

Nezomtljivi instinkti neumornih krvnih psov je razkril sled morilca uboge Vere Schneider ter pripomogel k temu, da je bil poslan v dozmrtno ječo.

Bilo je ravno v času, ko je ura na občinski hiši v Pontiac, Mich. bila dvanaest ponedel dne 24. aprila, ko so se dva policista previdno približala verandi neke prazne hiše na eni glavnih cest ter posvetila po tleh z električno lučjo. Zaradi so naenkrat padli na truplo neke deklice.

Policista sta stopila naprej ter se sklonila nad truplo. Deklica je bila mlada in vitka, s spodobno urejeno obleko. Ležala je kot pripravljen za pokop in roki je imela sklenjeni na prsih.

Truplo je sicer izgledalo mirno, a obraz je bil povsem drugačen. Ko je padla luč svetilke na obraz, sta videla oba policista, da so stopile njene oči iz jamice, da so bile ustnice črne in da je tekla kri z odprtih ust po licu navzdol na tla.

Krog vratu sta bila trdno pritrjena dva skupaj zvezana žepna roba. Deklica je bila zadavljena. Ni moglo poteci dolgo časa od trenutka, ko je bil izvršen umor. Okorenlost smrti se ni še lotila trupla in roka, katero je eden izmed policistov dvignil, je bila še vedno gibčna.

Oba policista nista niti najmanj pričakovala kaj takega. Prebivalci neke sosedne hiše so videli nekega možkega, ki se je spazil proč pod kritjem senice iste verande. Mislili so, da je kdo udril v hišo, ki je bila prazna in policija je prišla na poziv teh ljudi, da vidi, če ni bila hiša oropana.

Oni, ki so poklicali policijo, niso niti izdaleka domnevali, da se je zavrnila tam krvava žaložiga. Par ljudi je šlo mimo po cesti, čeprav je bila ura za Pontiac že precej pozna. Nikakih znamenj boja ni bilo in nikdo ni čul kakega krika.

Natančna preiskava verande ni pokazala niti najmanjšega znamenja boja. Kar se tiče položaja trupla, bi bilo lahko mogoče, da se je deklica sama mirno iztegnila na deske, si privežala robove za vrat ter se zadušila. Proti temu pa je govorila ena važna okoliščina — namreč ta, da ne more nikdo zadaviti samega sebe do smrti ter nato lepo skleniti roki na prsih.

Nobenega dvoma ni bilo vsled tega, da je bil izvršen umor.

Poklicali so koronerja in policijske uradnike. Medtem, ko so slednji vršili preiskavo na čem mestu, je prišel nekdo po čisti navigor. Bil je to mlad človek, odkritega lica ter dobro izgledajoč. Obnavljal se je. Policijski kapitan je stopil z verande ter je vprašal, kaj da dela v tej okoliščini. On je bil vse preje kot v zadregi ali prestrašen. Izjavil je, da je tuje v mestu, da se je izgubil in da išče svoje stanovanje. Čul je šum na verandi ter nameraval priti tja, da izve za pot. Nicesar sumljivega ni bilo v njegovem pojasnilu ali v njegovi zunanosti. Rekel je, da se piše Ansol Best ter da je prišel iz Flint, Mich. v namenu da dobi dela v Pontiac. Dal je naslov, katerega je iskal in ko

so mu pokazali pot, je odšel. Policist pa si je zaznamoval njegovo ime in naslov.

V policijskem glavnem stanu, kamor so odnesli truplo, so našli znake prstov na nežno belem vratu pod roba. Očividno je bil v prizorjen poskus, da se jo zadavi z golimi rokami, predno je morilec uporabil roba kot pomoč pri zadavljenju.

Umorjeno deklico so kmalu identificirali kot Vere Schneider, nečno uslužbenko na glavni telefonski postaji v Pontiacu. Stara je bila šele devetnajst let, uživala neoporočen sloves ter si pridobila številne prijatelje. V kolikor je bilo znano slednjim, ni imela nikakih sovražnikov, niti ljubzenskih afer ali posebnih težkoč, za katere bi prijatelji vedeli.

Kdo jo je torej umoril in zakaj? Kako je bilo nadalje mogoče izvršiti umor brez najmanjšega šuma ali znamenja odpora? In zakaj si je po izvršenem umoru vzel morilec toliko časa, da jo je položil na tla kot se položijo mrtveca ter ji celo sklenil roki na prsih?

Takoj so spravili v tek celi policijski aparat v Pontiacu, da najde odgovor na ta vprašanja. Potekla je nedelja, ne da bi mogla policija zaznamovati kak uspeh.

V ponedeljek, in to kljub čsu, ki je že potekel, je sklenila policija uporabiti instinkti potem ko se je izkazala inteligenca človeka kot nezadostna. Morilec in naj je bil ta ali oni, ni mogel izginiti, ne da bi pustil za seboj sledov, ki so pričali o njegovem zločinu. Javno je namreč bilo, da je bil vzprizorjen poskus, da se izbriše kri, ki je prišla na ust Vere Schneider. Razventega pa so našli na verandi maež, ki je pričal, da je stopila noga morilca v lužo krvi.

Sposobnost slediti sledi je pri krvnih psih večja kot pa pri psih kake druge vrste. Najti je številne avtentične slučaje, ko so te živali zasledovale po več dni staro sled skozi vsakovrstne težkoče. Vsake u je znana zmoglost tudi navadnega psa, da sledi svojem gospodaru po ulicah mesta, čeprav je na slednjih vedno vse polno ljudi. Pri krvnih psih pa je ta čut še bolj razvit, kajti nalašč so vzgojeni za to.

Policija je takoj preskrbela par takih psov. Odvedli so jih na verando, kjer so morali psi ovohati posušene maeže krvi, ki so se nahajali na mestu, kjer so našli truplo. Razventega pa so zmocili robove ter ga obdrgnili ob kri, ki se je še vedno nahajala v ustih in na ustnicah umorjene deklice. Tudi ta roba so ovohali psi, na kar so pričeli s svojim delom pod vodstvom gospodarjev.

Krvni psi so takoj našli sled na ulicah mesta. Večkrat so jo izgubili, a zopet našli. Polagoma so se približali nekemu pokopališču, ki se nahaja kako dva bloka proč od hiše. Šli so skozi to pokopališče, sledi pri tem nevidni sledi, ki pa je bila vidna za njih vonj. Šli so naprej z vedno več

negljo in vedno večjim zaupanjem.

Šli so proti potoku ter se ustavili na robu vode.

Tam so psi nekaj časa iskali ter nato pričeli zasledovati nadaljno sled, ki je vodila proti mestu. Niso pa šli še daleč, ko so se zopet ustavili kot v dvomu, se premikali v krogu ter se zopet vrnili k potoku kot da hočejo iznajti novo sled. Ta manever so večkrat ponovili. Konečno so spremljevalci spoznali da so prišli psi na konec svoje moči.

Če je bil instinkt psov pravilen, je šel morilec k potoku, se ustavil tam ter nameril nato nazaj svoje korake. Neki med vodo in mestom umora, mogoče četrtil milje proč, se je nekaj zgodilo, kar je uničilo sled ter onemogočilo zasledovanje krvnih psov.

Zakaj je prišel morilec k potoku?

Takoj po nastopu krvnih psov je dobila policija informacijo, ki je bila zelo važna in pomembna. Prišlo je poročilo, da so videli ljudje malo po polnoči na dan umora nekega mladega človeka, ki je prihajal od potoka ter stresal vodo s svojih rok kot da jih je ravnokar umival. Oni, ki je prišel tozadevno informacijo, je imel priložnost natančneje si ogledati mladega človeka in opis, katerega je dobil policijski kapitan, je soglašal na čudovit način z opisom mladega človeka, ki se je približal verandi ob času, ko je truplo deklice še vedno ležalo tam in ki je trdil, da se je izgubil.

Takoj so bili odpisani policisti na naslov, katerega je navedel Best z naročilom, naj slednjega aretirajo. Bilo je videti to izgubljeno upanje. Če je bil ta mladi človek morilec, ali ni takoj pobegniti z navedenega naslova, če je bil sploh ta naslov pravilen? Če ga pa bodo našli tam, ali ne bo ravno dejstvo, da je ostal tam, najboljši dokaz, da je nedolžen tega zločina? To je bila v resnici težka stvar.

Nikdo ni bil bolj presenečen kot so bili policijski uradniki, ko so našli, da je bil mladi mož, imenovan Anson Best, v resnici na navedenem naslovu in da ni bil le tam, temveč da je tudi radi volje spremljal uradnike na policijsko postajo. Na policijski postaji so ugotovili Besta kot človeka, katerega so videli ljudje prihajati od potoka. To bi samo posebi ne pomenjalo nicesar, a policija je jemala vpoštev tudi pričevanje krvnih psov in čudno obnašanje mladčena.

Best je dolgo časa zatrjeval svojo popolno nedolžnost, a pozneje podal nad vse presentljivo izjavo. To priznanje, kot ga je zaznamovala policija, se je glasilo na naslednji način:

— Stori sem to, kar me je prosila, naj to storim. Prosila me je zopet in zopet, naj napravim konec njenemu življenju. Jaz ne mislim, da sem storil kaj napaknega, kajti rekla mi je, da ne bom storil nobene krivice in da ni nikogar briga, če ji pomagam na ta način.

— Sestal sem se deklico onstran ceste od poštnega urada malo pred deseto uro v soboto zvečer. Ona je hodila proti iz črni, jaz pa proti zapadni strani. Nagovorila me je in jaz sem se pričel pogovarjati z njo.

— Ko sva pričela govoriti, sem ji jaz povedal svoje ime. Vprašal sem jo, kako je prišlo do tega, da je nagovorila čisto tujega človeka, kajti nisem jo smatral za žensko ene vrste.

— Ona ni na to dosti odgovorila, vendar pa je bila zelo potrta in jaz sem ji rekel, da je neumno žalostiti se. Šla sva nato navzdol po Saginaw cesti ter preko železniške proge. Ustavila sva se v neki prodajalni, kjer sva jedla sladoled, na kar sva šla nazaj, dokler nisva prišla do prazne hiše.

— Ustavila sva se na tlaku pred hišo in ona je vrgla obe svoji roki krog mojega vratu ter me pričela poljubiti. Ostala sva tam ter govorila nekaj časa. Rekla je, naj greva in na verando ter sediva tam in to sva tudi storila. Sedla sva tam, se objemala, govorila in smejala. Bila je videti potrta radi neke stvari, a ona ni hotela nicesar povedati.

— Konečno pa me je prosila, naj jo umorim.

— Rekel sem ji, da je neumnost misliti na kaj takega.

— Ona pa je rekla, da se ne briga za nič in da hoče umreti. Rekla je, da je le napoti ljudem na svetu.

— Vprašala me je, če imam kak roba ali kaj takega, ker želi, da

jo zadavim do smrti. Rekel sem ji, da ga imam, na kar me je vprašala, kje. Povedal sem ji, da ga imam v zadnjem žepu hlače in ona je posegla v ta žep ter privlekla robaec ven.

— Vzela je svoj lastni robaec ter privežala oba skupaj. Nato je oba roba položila na tla ter legla sama nanje. Prosila me je, naj svezem robaec ter jo zadavim, a jaz tega nisem hotel storiti. Dolgo časa sem se brnil, a ko me je še nadalje prosila ter ni hotela odnehati, sem dvignil oba robaec ter zvezala oba v vozelj krog njenega vratu.

— Takrat je nisem zadavil. Rekel sem ji, da ne sme umreti, a ona je rekla, da hoče in da tudi hoče, da jo jaz zadavim. Vrgla je obe roki krog mojega vratu, me poljubila ter rekla: — Z Bogom.

— Tedaj pa sem prijel za oba robaec ter dobro stisnil. Nato sem šel preko verande ter navzdol k vodi ter si umil roki.

Tekom nekega nadaljnega zaslišanja, — kot trdi policija, — je podal izjavo, v kateri se je glasilo, da je deklica umrla medtem, ko se je borila za svojo čast. V tem gotovili je baje Best izjavil, da je deklica umrla medtem, ko se je borila za svojo čast. V tem ugotovili je baje Best izjavil, da je vzprizoril več brezuspešnih poskusov, da posili deklico in da je končno udaril deklico s pestjo po senčih. Medtem ko je bila nezavestna od tega udara, — tako je priznal Best policijskim uradnikom, — jo je najprvo davil ter nato zadušil do smrti s robaecem.

Pravica je šla kaj hitro svoj tek. Obravnava proti Bestu se je pričela po poteku enega tedna od dne naprej, ko je bil aretiran. Pri obravnavi je označil kot neveljavna vsa svoja prejšnja priznanja ter rekel da ga je policija prisilila k tem priznanjem s pomočjo takozvanih "third degree" metod. Porota pa ga je po pet ur trajajočem posvetovanju spoznala krivim, na kar je sodnik K. P. Rockell obsodil na dozmrtno ječo.

Tekom obravnave je predstavljaj odelo krvnih psov kaj važen faktor. Porota je vzela vpoštev nezomtljivi instinkti teh živali, ki so sledile nevidni sledi morilca od mesta zločina pa do potoka.

Ko je čul svojo obsodbo, je Best vstal ter na dramatičen način vsliknil:

— Pred Bogom nisem kriv tega zločina. Če bi stal Vsemogočni v tej sodni dvorani, bi še vedno trdil — jaz nisem kriv! — Jaz sem nedolžen človek!

Da je dosti ljudi, ki so prepričani, da je nedolžen, je razvidno iz dejstva da se je nabralo več kot tisoč dolarjev med omili, ki simpatizirajo z njim v namenu, da se mu pripomore do nove obravnave, tekom katere upa Best dokazati svojo nedolžnost.

Kljub temu pa so posameznosti tega zločina zagonetne in prav posebno dejstvo, da ni čul nikdo kričanja deklice, dočim se je slednja borila z napadalcem.

WILLIAM GOOD — PREDSEDNIK REPARACIJSKE KOMISIJE NA DUNAJU.

Za predsednika dunajske sekeje je reparacijske komisije je bil imenovan Anglež Sir William Good. Good je po poklicu časnikar in je ob začetku vojne stopil v državno službo. Pozneje je bil pridržen angleški delegaciji na mirovni konferenci v Parizu. Good je zaščitnik Nemške Avstrije; poročal je angleškemu parlamentu o težavnem položaju Avstrije ein predlagal zanj pomožno akcijo. Osebnost je v nevtralnih državah posredoval za finančno konferenco, ki se je v kratkem sestane v Parizu in bo razpravljala o enotni pomožni akciji za Avstrijo. Poljsko in Armenijo. Za generalnega tajnika dunajske sekeje je imenovan Mr. Fred Bate, dosedanj tajnik ameriškega člana reparacijske komisije polkovnika Smitha.

POVB PO DONAVI.

Ogrski dopisni urad javlja: — Predsednik dunajske komisije admiral Troubridge je v svrhu orientacije o razmerah donavskega prometa nastopil potovanje, na katerem so ga spremljali vsi člani donavske komisije. Povsod je naletel na popolno razumevanje in pomoč pristojnih činiteljev glede liberalne prometne politike. Podonavske države so se pokazale pripravljene, dovoliti prosto

Sever's Kidney and Liver Remedy

(Severovo Zdravilo za ledice), ki je priporočljivo kadarkoli potrebujejo ledice ali mehur tonike. Vzemite ga proti vsaki mehurja in ledice, neodprti mehur, proti odstopanju gibanja urine, bolečinam pri uriniranju, otečenim nogam, kar prihaja vsled nerednosti ledic. Cene 75 centov in \$1.25 ter 3c in 6c davka. Naprodaj v vseh lekarnah.

Sever's Kidney and Liver Remedy

(Severovo Zdravilo za ledice), ki je priporočljivo kadarkoli potrebujejo ledice ali mehur tonike. Vzemite ga proti vsaki mehurja in ledice, neodprti mehur, proti odstopanju gibanja urine, bolečinam pri uriniranju, otečenim nogam, kar prihaja vsled nerednosti ledic. Cene 75 centov in \$1.25 ter 3c in 6c davka. Naprodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

plovba tudi osrednjim silam. Jugoslovanska vlada je stavila donavski komisiji na razpolago večjo količino premoga. Troubridge je napravil gde sedanjega položaja donavskega prometa nastopne izkušnje: V Nemčiji se donavski promet povrača k mirovnemu stanju. Avstrija se bori še z raznimi ovirami, vendar se kažejo tudi tu znaki napredovanja v plovbi. Čeli imajo velike načrte in nameravajo ustanoviti v Bratislavi konkurenčno luko proti Budimpešti, vendar še nimajo lastnih ladij, nego le izposojene Madžarske plovbe se more razviti šele, ko nastopi mirovno stanje. Jugoslovani imajo pač dovolj premoga, manjka pa jim prometnih sredstev. V Romuniji je plovba precej razvita, vendar še ne tako, kakor v miru.

NOVI ZDRAVILNI SISTEM.

Vichersov zavodi na Angleškem se bavijo z napravo sanatorijev v zraku, sanatorijev v aeroplanih. V ta namen bodo sestavili velike zrakoplove, ki bodo lahko ostali več dni v višini 1500 metrov nad morjem. To višino so označili strokovnjaki za najboljšo, ker so v njej spojene vse lastnosti planinskih zdravilišč. Zgradili bodo torej 150 velikih zrakoplovov, ki bodo opremljeni z vso mogočo udobnostjo. Umeje se samo ob sebi, da ti sanatoriji ne bodo za one sloje, ki so vsled vojske obubožali, ampak samo za ljudi katerim je vojska napolnila mošnje. Pristanišče za rečne zrakoplove bo postavljeno na samih stebrih, visokih 50 metrov. Misel angleškega podjetja ne moremo podočevati. Zdravljenje visoko v čistem zraku se bo vseskar ko obneslo. A kdo bo zgradil skromne, vsem odprte sanatorije za cele polke tuberkuloznih mož in otrok, ki ne morejo iti nikamor zdraviti?

O POSLEDNJIH TRENOTKIH PISATELJA V. HUGA.

Jezuit P. Luis Dreyes poroča: Ko je Hugo umiral, je hotel poslati po duhovnika. Zdravniku je rekel, da noče umreti 'kakor pes'. Sorodniki pisateljevi so odločno ugovarjali njegovi želji. Zdravnik, ki je bil dober katoličan, si je znal pomagati. Bolniku je rekel, da naj obudi kes z željo izpovedati se, kadar bi bila priložnost in da mu b odal duhovnik odvoz z balkona nasprotne hiše. — "Odprl sem okno" — je pripovedal zdravnik — "in, ko mu je duhovnik dal odvezo, je bolnik na glas molil in vizer, tako goreče, da bi se bilo najtrše srece omeležalo. Pesnikove solze so bile znak njegovega odkritostrenčja čezanja." — Uro kesneje je bil Viktor Hugo mrtev.

IZKORIŠČANJE PLIME IN OSEKE.

Kakor žnajo, je na Italijanskem veliko pomanjkanje drv in premoga. Že pred več etič, ko je bilo v Jugoslaviji imenovano kurivo tukorekoč zastoj, so na Laškem tudi drva prodajali na tehtnico. Lahom so jako dišali in še dse premogove jame v slovenskih deželah, a ker se vendarle boje, da bi se ob njih zopet opekli, zato so začeli laški strokovnjaki zopet proučevati morski priliv in odliv. O tem, za sromajno italijansko državo toli tehtnem vprašanju, je pisala pred par leti "Revue Generale de Electricite". Mnogi Italijani upajo, da bo to vprašanje rečeno v njih deželi, in da se bo njih in i dustrija še lepo razvila.

ANŽE PITOVI ALI ZAVZETJE BASTILE.

spravl Alexander Dumas, II.

(Nadaljevanje.)

— Govorite grofica, torej vi ste dali aretirati gospoda Gilberta? Čeprav vspavana, je napravila grofica še zadnji poskus, iztrgala svojo roko iz one kralja, zbrala vse svoje moči ter rekla: — Ne, jaz ne bom govorila.

Kralj se je ozrl v Gilberta kot da hoče zmagati, katera volja je zmagala, njegova ali njena.

Gilbert se je smehljaj.

— Vi ne boste govorili? — je vprašal.

Upri je svoje oči v nspavano Andree ter napravil dva koraka proti naslonjači.

Andree se je stresla.

— Vi ne boste govorili? — je rekel, ko je napravil drugi korak, ki ga je privedel bližje.

Andree je napela svoje telo v zadnjem poskusu.

— Ah, vi ne boste govorili? — je rekel ter napravil tretji korak, ki ga je spravl v njeno neposredno bližino. Tam je iztegnil svojo roko ter rekel še enkrat: — Vi ne boste govorili?

Andree se je zvižala v silnih konvulzijah.

— Pazite se, — je vzkliknil Ludovik XVI., — pazite se, kajti u-morili jo boste.

— Bodite brez skrbi, gospod. Njena duša je, s katero imam o-pravka. Duša se bori, a se bo udala.

Nato je povesil roko ter ponovil:

— Govorite!

Andree je iztegnila roko ter napravila kretnjo, da hoče dihati, kajti videti je bilo kot da se nahaja pod pritiskom zračne sesalke.

Vse mišice mlade ženske so bile tako napete kot da se hočejo vsaki trenutek raztrgati. Pene so ji stopile na ustnice in napad pa-davice jo je stresel od glave do nog.

— Doktor, — je ponovil kralj, — pazite se.

Ne da bi ga poslušal pa je Gilbert tretjič povesil roko, se dotak-nil glave gofice ter rekel:

— Govorite, jaz hočem to.

Andree je ob dotiklaju te roke globoko vzdihnila in njeni roki se ji padli ob strani ozvali. Njena glava se je povesila naprej na prsi in iz oči so ji pritekale obilne solze.

— Moj Bog, moj Bog, moj Bog, — je mrmrala.

— Le kličite Boga, Oni, ki deluje v imenu Boga, se ga ne boji.

— O, — je rekla grofica, — kako zelo vas sovražim!

— Le dobro me sovražite, a govorite.

— Veličanstvo, — je vzkliknila Andree, — rečite mi, da me uničite, da me ubijate.

— Govorite, — je rekel Gilbert.

Nato pa je dal kralju znamenje, da lahko prične z izpraševan-jem.

— Grofica, — je rekel kralj, — oni, katerega ste dali aretirati, je torej v resnici doktor?

— Da.

— Torej ni bilo nobene napake?

— Nikake.

— In škatljica?

— No, — je odvrnila grofica čemerno, — ali naj pustim to škatljico v njegovih rokah?

Gilbert je in kralj sta se spogledala.

— In vi ste jo vzela? — je vprašal Ludovik XVI.

— Dala sem jo vzeti.

— Ha, ha, povejte mi, grofica, — je rekel kralj, ki je pokleknil pred Andree ter pozabil pri tem na vse veličanstvo. — Vi ste jo dala vzeti? Kje in kako?

— Izvedela sem, da hoče ta Gilbert, ki je v šestnajstih letih vprizoril že dva potovanja v Francijo, vprizoriti sedaj še tretje in v tem slučaju v namenu, da se stalno nastani tukaj.

— A škatljica? — je vprašal kralj.

— Skozi policijskega poročnika, gospoda de Crosne sem izve-dela, da je ta Gilbert ob priliki svojih potovanj nakupil posestva v okolici Villers-Cotterets; da uživa najemnik, ki upravlja ta pose-stva, njegovo polno zaupanje in na ta način sem domnevala, da se mora nahajati škatljica pri njem.

— Kako ste prišla na to domnevo?

— Bila sem pri Mesmerju, se dala vspavati ter videla.

— Kje je bila?

— V velikem predalu v pritličju, skrita pod perilom.

— To je čudovito, — je rekel kralj. — Naprej, naprej!

— Vrnila sem se k gospodu Crosne in ta mi je dal na priporo-čilo kraljice enega svojih najboljših spretnih agentov.

— Ime tega agenta? — je vprašal Gilbert.

Andree se je stresla kot da se je dotaknilo žareče železo.

— Vprašal sem vas po njegovem imenu, — je ponovil Gilbert.

Andree je poskušala ustavljati se.

— Njegovo ime, — jaz ga hočem vedeti, — je vstrajal zdravnik.

— Pas-de-Loup, — je odgovorila.

— In potem? — je vprašal kralj.

— Včeraj zjutraj se je ta človek polastil škatljice, to je vse.

— Ne, to ni še vse, — je odvrnil Gilbert. — Gre za to, da pove-ste kralju, kje se nahaja škatljica.

— O, — je vzkliknil Ludovik XVI. — Preveč vprašate.

— Ne, veličanstvo, — je odvrnil zdravnik.

— Lahko bi izvedeli skozi tega Pas-de-Loup ali skozi gospoda de Crosne....

— O, veliko hitreje in boljše bomo izvedeli vse od grofice.

— Včeraj zjutraj se je ta človek polastil škatljice, to je vse.

kemu nadaljnemu odgovoru, je stisnila Andree svoje zobe skupaj.

Kralj je opozoril doktorja na ta napad.

Gilbert se je nasmehnil.

— Dotaknil se je s palcem in kazalcem spodnje dela obraza grofice in v onem trenutku je izginil tudi krič.

— Madama, povejte predvsem kralju, da je ta škatljica last dok-torja Gilberta.

— Da, njegova je, — je odvrnila vspavana srdito.

— In kje se nahaja v tem trenutku? — je vprašal Gilbert. — Hitro, podizajte se, kajti kralj njemu časa čakati.

Andree se je za trenutek pomišljala.

Gilbertu ni šlo to pomišljanje, čeprav je bilo le trenutno.

— Vi lažete, — je vzkliknil, — ali vsaj skušate lagati. Kje je škatljica? Jaz hočem vedeti.

— Pri meni v Versailles — je odvrnila Andree, katero so zopet obilne solze. — Pri meni, kjer me Pas-de-Loup kot dogovorjeno danes ob enajstih zvečer pričakuje.

Ura je bila ravno dvanaest.

— In še vedno čaka?

— Da.

— V kateri sobi se nahaja?

— Spustili so ga v salon.

— Kateri prostor zavzema v salonu?

— Stoji naslonjen na kamin.

— In kje je škatljica?

— Na mizi pred njim. Oh!

— Kaj?

— Hitimo, da jo izročim. Gospod de Charny, ki bi moral priti šele jutri, bo prišel že danes ponoči.... Radi dogodkov. Vidim, da je v Sevres. Dajte, da bo odšel in da ga grof ne najde v hiši.

— Vaše veličanstvo čuje. — Kje stanuje v Versailles gospa de Charny?

— Kje stanujete, grofica?

— Na boulevardu de la Reine, gospod.

— Dobro.

— Veličanstvo je čulo, da je ta škatljica moja last. Ali ukazuje kralj, da se mi jo vrne?

— Na mestu, gospod moj.

Kralj je obdal grofice de Charny s špansko steno, da je ni bilo mogoče videti, poklical službujočega častnika ter mu dal tiho neko povelje.

Peto poglavje.

KRALJEVA FILOZOFIJA.

Ta čudni posel kralja, kateremu so njegovi podaniki izpodko-pavali prestol; ta radovednost učenjaka, dočim se je v vsej svoji resnosti razvijala najbolj mogoča politična prikazen, ki se je kedaj završila v Franciji, namreč izprememba monarhije v demokracijo, — ta prizor kralja, ki je vsprico najhujših viharjev pozabil na samega sebe, bi gotovo izzval posmeh pri velikih duhovih onega časa, ki so že tri mesece razmišljali o rešitvi njih problemov.

Dočim je zunaj divjal vihar, se je zatopil Ludovik, ki je pozabil na strašne dogodke dneva, na zavzetje Bastile, umor de Flessoles-a, de Losme in de Launay-a in na narodno skupščino, ki se je hotela u-preti kralju, — v to privatno zadevo, ki ga je bolj zanimala kot naj-višji interesi njegove vlade.

Kakorhitro je dal kapitann gard imenovano povelje, se je vrnil k Gilbertu, ki je ravnokar jemal grofici preobilo fluida, s katerim jo je bil obložil, vsled česar je padla ona v mirno spanje.

Po par trenutkih je bilo dihanje grofice enakomerno kot ono ne-dolžnega deteta. Z eno samo kretnjo roke je odprl Gilbert njene oči ter jih spravl v ekstazo.

Šele tedaj je bilo mogoče videti čudovito lepoto Andree. Popol-noma oproščena vsake posvetne primeri je tekla kri k sren in od tam zopet po celem telesu. Obraz je postal blede, a one čudovite motne ble-dice, ki je lastna žen-kam orijenta. Ustnice, ki so ohranile vso svojo svežo barvo, so bile napol odprte ter kazale dve vrsti krasnih zob.

Kralj je obstal kot očaran. Gilbert je z vzdihom dignil glavo. Ni se mogel ustaviti želji, da da Andree to stopnjo nadčloveške lepote. Napravil je kretnjo, ne da bi obrnil svojo glavo proti Andree in nje-ne oči so se zopet zaprle.

Kralj je hotel, da mu Gilbert pojasni to izvanredno stanje, v ka-terem se duša odloči od telesa ter plava prosto in srečno nad člove-škimi ničevostmi.

Gilbert pa je mogel, kot vsi veliki ljudje, izgovoriti one besede, ki pridejo tako težko iz ust srednje vrste ljudi: — Ne vem. Priznal je kralju svojo nevednost. Proizvedel je prikazen, katere pa ni mo-gel pojasniti. Dejstvo je obstajalo, a manjkalo je pojasnitve dejstva.

— Doktor, — je rekel kralj vsprico tega priznanja Gilberta, — to je zopet ena onih skrivnosti, katere čuva narava za učenjake neke poznejše dobe in ki bo pojasnjena kot so bili že številni misteriji, katere se je smatralo za nerazrešljive. Mi imenujemo to misterije, a naši očetje so imenovali to coprnije.

— Da, gospod, — je odvrnil Gilbert ter se smehljaj, — in jaz bi imel čast, da me v večje proslavljenje vere, katere ne razumejo, za-žgejo na grmadi nenejaki brez vednosti in duhovniki brez vere.

— In pod kom ste študirali to znanost? Pod Mesmerjem?

— O, gospod, — je odvrnil Gilbert, — jaz sem že deset let po-prej, predno se je imenovalo v Franciji ime Mesmer, videl najbolj presenetljive pojave te znanosti.

— Povejte mi, če je bil ta Mesmer, ki je spravl na noge celi Pa-ritz, po vašem mnenju šarlatan? Da ali ne? Meni se zdi, da postopate vi veliko bolj enostavno. Čul sem pripovedovati o njegovih experi-mentih ter o onih Deslona in Puysegur-ja. Vi veste, kaj vse se je po-ročalo o teh stvarih? Ali so bile izmišljotine ali resnice?

— Zasedoval sem celo tozadevno debato.

— In kaj milite o slavnih Kufe?

— Vaše veličanstvo mi mora oprostiti, če odgovorim na vse, kar se me vpraša glede magnetične sile, z dvomom. Magnetizem ni še ni-kaka umetnost. Le moč je, strašna moč, ker uničuje prosto voljo, lo-či dušo od telesa ter izroča truplo uspavanega v roke magnetizerja, ne da bi uspavani ohranil moč ali voljo, da se brani. Jaz sam sem vi-del najbolj čudne fenomene. Sam sem jih proizvedel, a vendar dvomim.

— Kako, vi dvomite? Vi proizvajate čuda, a vendar dvomite o njih?

— Na, jaz ne dvomim, jaz ne dvomim. Ravno v tem trenutku imam dokaz te nezasišane sile pred seboj. Kakorhitro pa je izginil ta vidni dokaz, kakorhitro sem sam v svoji sobi, v svoji knjižnici, kjer je nagromadena znanost treh tisočletij, potem pa dvomim.

— Ali je dvomil tudi vaš mojster?

— Mogoče, a manj odkritosrečno kot jaz. On tega ni rekel.

— Ali je bil Deslun ali Puysegur?

— Ne, veličanstvo, ne. Moj mojster je bil mož, ki je stal visoko nad ljudmi, katere ste imenovali. Videl sem ga vršiti čudovite stvar-i, posebno glede ran. Ni je bilo znanosti, ki bi mu bila neznana. Poglobil se je v egiptanske teorije. Preiskal je skrivna sredstva stare asirske civilizacije. Bil je globokoumen učenjak, mogoče mo-drijan, a obenem izkušen v življenju ter trdne volje.

— Ali sem ga jaz poznal? — je vprašal kralj.

Gilbert se je za trenutek pomišljaj ter rekel nato:

— Da, veličanstvo.

(Dobro urščadnja.)

VSEM DOGARJEM!

Tukaj v Kentucky sem kupil 40 tisoč dreves, pripravnih za izde-lo-vanje dog. Pripravim 100 na-dalnjih prvovrstnih dogarjev, da se takoj lotijo dela. Potrebujem tudi 10 dobrih foremanov. Nikjer ni boljega podnebja kot je tukaj v Kentucky. Lahko delate vsak dan ter zaslužite lep denar. Ne bo vas nadlegoval dež; tukaj ni ne mraza, ne mrzlice, ne monkitov. Pridite takoj, pripravljeni za de-lo. — H. Kramer, Box 104, Hazard, Kentucky.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblaščen pobirati naroč-nino za dnevnik "Glas Naroda". Vsek zastopnik ima potrdilo za svoto, katero je prejel iz jih rojakom pripo-ročamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$5.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jacob Lorin.

Denver, Colo.: Louis Andollet in Frank Strabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salt Lake, Colo.: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kerneil.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Clinton, Ind.: Lambert Bolakar.

Aurora, Ill.: J. Verbič, 635 Aurora Avenue.

Chicago, Ill.: Joseph Bontić, Joseph Blah in Joseph Berić.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.

Maconatah, Ill.: Frank Augustin.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogrin.

South Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborić.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovič.

Franklin, Kansas: Frank Leskovic.

Frontenac, Kansas: Rok Firm.

Kings, Kansas: Mike Pencil.

Kittimiller, Md.: Frank Vodopivec.

Chisholm, Minn.: Frank Gorz in Jakob Petrich.

Calumet, Mich.: M. F. Kobe in Pavel Schalta.

Aurora, Minn.: L. Peruček.

Eveleth, Minn.: Louis Govia.

Gilbert, Minn.: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Povše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

Ely, Minn.: Frank Govia, Joseph J. Peschel in Anton Poljanec.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Great Falls, Montana: Math. Urth.

Klein, Montana: Gregor Zobec.

Cowanda, N. Y.: Karl Sternik.

Little Falls, N. Y.: Frank Masle.

Barberton, Ohio: Frank Poje in Alb. Poljanec.

Collinswood, Ohio: Math. Slaralk.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karlinger, in Jakob Resnik.

Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumle in M. Ostanek.

Niles, Ohio: Frank Kogovšek.

Youngstown, Ohio: Anton Kikelj.

Oregon City, Oregon: M. Justin.

Alleghany, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakšo.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Broughton, Pa.: Anton Ipavec.

Burdine, Pa.: John Demšar.

Cocaungh, Pa.: Ivaz Pakj in Vid Rovanič.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozo-glov.

Dunk, Pa.: Anton Oshaben.

Expert, Pa.: Louis Supančič.

Forest City, Pa.: Mat. Kamla.

Farrall, Pa.: Anton Valenčič.

Greensburg, Pa.: Frank Novak.

Imperial, Pa.: Valentine Petercel.

Johnstown, Pa.: Frank Garenja in John Polanc.

Luzerne, Pa.: Anton Osoinik.

Manor, Pa.: Frank Demšar.

Moan Run, Pa.: Frank Maček in Frank Podmilšek.

Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakše, Mat. Klari-lich in I. Magister.

Rapahon, Pa.: Martin Koroscheta.

Reading, Pa.: J. Fendirc.

Storion, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa.: Frank Schirfer.

West Newton, Pa.: Joseph Jovan.

White Valley, Pa.: Jurij Frevič.

Willock, Pa.: J. Petercel.

Black Diamond, Wash.: G. J. Foranta.

Coketon, W. Va.: Frank Kocian.

Thomson, W. Va.: A. Korencan.

Millersburg, Wis.: Adolf Mantel in Josp Tratalik.

Shelbyville, Wis.: John Stampel in H. Svetlin.

West Albia, Wis.: Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Louis Tauscher in A. Jutina.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Du-brovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 19. JUNIJA
PRES. WILSON 8. JULIJA
SELVEDERE 15. JULIJAPotom Hatkov, izdanih za vas kra-je v Jugoslaviji in Srbiji
Raskošne ugodnosti prvega, dru-gega in tretjega razreda
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

SUHO GROZDJE

importirano iz starega kraja
22 centov funt.

Boksa 50 funtov \$11.00

Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO.
51-53 Cherry Street
New York, N. Y.

Z naročilom pošljite \$3. v naprej.

PLAČAJTE, KO BOSTE ZDRAVI.

Take ponudbe vam ne nudi noben drugi zdravnik. Jaz imam toliko zaupanja v svoj uspeh in sposobnost, da vas morem ozdraviti, da za svoje prizade-vanje pri vašem zdravljenju ne zahtevam niti cen-ta vnapij. Plačajte za mojo uslugo, ko boste zdra-vi. Jaz sem najstarejši specialist v Pittsburghu, s 40 letno prakso. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih hitro ozdravim. Govori se slovensko.

Dr. B. F. MULLIN, specialist.

411 FOURTH AVE., 2 nadstropje. PITTSBURGH

Pazite na šte. 411 četrta Ave. PENNA.

Veliko zmanjšanje cen

Grozdju! Grozdju! Grozdju!

Suho, importirano iz starega kraja. Najboljša vrsta 100 funtov \$24.00
druga vrsta 100 funtov \$21.00
MOŠT, svežega grozdja 51 gal \$62.50. MOŠT, svežega grozdja 26 gal \$40.
Zdravilno vino Ferro China 12 steklenic \$18.00.

Naročite, dokler je čas, ker so vse cene veljavne le za kratek čas.

Posebna cena na debelo. Denar se pošlje v priporočnem pismu ali po Money Orderu.

S. KUCICH

Dalmanian Cal. Grapes Co.

66 CORTLANDT STREET NEW YORK CITY

Kako je Avstrija intrigirala

Pod tem naslovom je izšla slavna knjiga našega rojaka

Dr. Josipa Goričar-ja in Lyman B. Stowe

PROF. HART na Harvard univerzi pravi: — To je ena najbolj značilnih knjig tega časa.

Ko je odšel predsednik Wilson prvič v Pariz je načelnik inteligenčnega departementa armade združenih držav zbral nekaj dokumentov, ki so se mu zdeli po-trebni, da jih predsednik prečita, pred-no se sestane konferenca. Med temi do-kumenti je bil rokopolis te knjige.

Hon. Maurice Francis Egan, bivši ameriški poslanik na Danskem, je podal v "New York Times" svojo oceno o tej knjigi in pravi: — Ta knjiga jasno po-kazuje vse intrige, zarote in diploma-tične tajne procese, ki so vsilili absolut-no neupravičljivi Evropi vojno.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York City

STANE \$3.00

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kem snam slovensko, zato vas motem popolnoma razumeti in spozna-ti vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Sko-zi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato vas morete popolnoma zanesti na mene, moja skri-pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masujejo in iteo po telesu, položim v grlo, iz-sađanje las, bolečine v kolenih, stare rane, živčno bolezen, oslablost, bolezen v mehuru, ledkah, jetrah in žolčniku, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, nadeha lid.

Uradne ure so: V ponedeljek, urekah in petkih od 9. ure zjutraj do 6. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažbo, da vas razumajo. Jaz znam hrvatsko in iz starega kraja, zato vas lahko ozdravim, kar vas razumem.